

โครงการสำนักงานสีเขียว

สำนักงานสีเขียว (Green Office) - ความเป็นมา

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานภาครัฐที่สนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานด้านการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี โดยเฉพาะกลุ่มสำนักงาน หลักสำคัญของ สำนักงานสีเขียว คือ การเปลี่ยนพฤติกรรมในสำนักงาน เพื่อลดการใช้พลังงาน และริเริ่มกิจกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น ลดปริมาณขยะ โดยการลดการใช้ การใช้ซ้ำ การนำกลับมาใช้ใหม่ การลดและเลิกใช้สารเคมีอันตราย รongรับการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Procurement) เป็นต้น

ปีงบประมาณ ๒๕๕๖ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ดำเนินการพัฒนา
เกณฑ์ ทดสอบเกณฑ์และประเมินผลเพื่อรับรองสำนักงานนำร่องที่เป็นมิตร
กับสิ่งแวดล้อม ในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ ต่อเนื่องปี ๒๕๖๑ ดำเนินการ
ส่งเสริมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในกลุ่มสำนักงานอย่างต่อเนื่อง
สำนักงานสีเขียว (**Green Office**) มุ่งเน้นการยกระดับสำนักงานที่เป็น
มิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น พร้อมขยายการดำเนินงานสู่สำนักงานภาครัฐและ
เอกชน หน่วยงานส่วนภูมิภาคและหน่วยงานท้องถิ่น จะส่งผลให้เกิดการลด
การปล่อย **Green House Gases (GHG)** ในทุกภาคส่วน
และตลอดห่วงโซ่การผลิตและการบริโภค อันนำไปสู่การผลิตและบริโภคที่
เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

สำนักงานสีเขียว ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Office)

นิยามสำนักงานสีเขียว (Green Office)

หมายถึง สำนักงานและกิจกรรมต่าง ๆ ภายในสำนักงาน ที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด โดยการใช้ทรัพยากร และพลังงานอย่างรู้คุณค่า มีแนวทางในการจัดการของเสีย อย่างมีประสิทธิภาพ รวมไปถึงการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม และที่สำคัญจะต้องลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกออกมาในปริมาณต่ำสู่สิ่งแวดล้อม

โครงการสำนักงานสีเขียว (GREEN OFFICE)

หมวดที่ 1

การบริหารจัดการองค์กร (Organize Management)

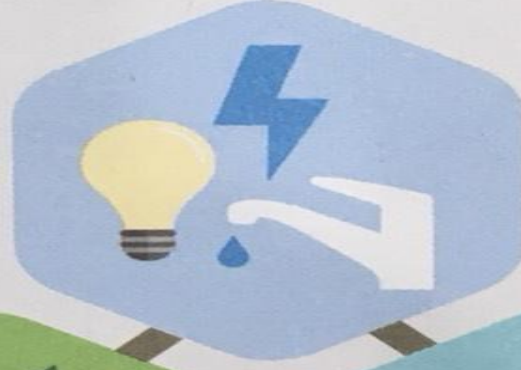
หมวดที่ 2

การดำเนินงานสำนักงานสีเขียว (Operation of Green Office)

หมวดที่ 3

การใช้พลังงานและทรัพยากร (Energy and Resource Utilization)

หมวดที่ 4

การจัดการของเสีย (Office Waste Management)

หมวดที่ 5

สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสำนักงาน (Indoor & Outdoor Environment)

หมวดที่ 6

การจัดซื้อและจัดจ้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Procurement)

หมวดที่ 7

การประเมินประสิทธิภาพและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continual Improvement)

แนวทางการพัฒนาสำนักงานสู่สำนักงานสีเขียว

1 การบริหารจัดการองค์กร (Organization Management)

สิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งสำรวจระบุประเด็นปัญหา
สิ่งแวดล้อม การใช้พลังงานและทรัพยากรในสำนักงาน
และวางแผนการดำเนินงานมีการจัดทำรายการกฎหมาย
ที่เกี่ยวข้อง กำหนดผู้รับผิดชอบและมีการทบทวนโดย
ฝ่ายบริหาร

2

การดำเนินงานสำนักงานสีเขียว (Operation of Green Office)

3

การใช้พลังงานและทรัพยากร (Energy and resource utilization)

- มีการกำหนดมาตรการ ประหยัดไฟฟ้าและน้ำมันเชื้อเพลิง
- มีการติดป้ายวิธีการประหยัดการใช้ไฟฟ้า หรือ ทรัพยากรอื่น ๆ เช่น กำหนดเวลาเปิด- ปิด เครื่องปรับอากาศ ไฟฟ้า และมีการแสดงผลการใช้พลังงานและน้ำมีแนวโน้มที่ลดลง
- มีการกำหนดเป้าหมายใช้ไฟฟ้าและน้ำให้เหมาะสมกับองค์กร
- มีการเปรียบเทียบการใช้ไฟฟ้าและน้ำต่อจำนวนของ พนักงานและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

4 การจัดการของเสีย (Office waste management)

- มีถังขยะที่แบ่งตามประเภทของขยะที่เกิดขึ้นพร้อมทำป้ายแบ่งชี้ชัดเจน
- จัดเตรียมพื้นที่พักขยะที่เหมาะสมก่อนส่งกำจัด
- มีหน่วยงานมารับขยะไปกำจัดอย่างสม่ำเสมอ เช่น หน่วยงานท้องถิ่น เป็นต้น
- ลดปริมาณขยะ และนำกลับมาใช้ประโยชน์ โดยบันทึกปริมาณขยะแต่ละเดือนได้ชัดเจน
- ติดตั้งและดูแลอุปกรณ์บำบัดน้ำเสียอย่างต่อเนื่อง
- มีการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

5

สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสำนักงาน (Indoor & Outdoor Environment)

มีการจัดการคุณภาพอากาศ แสง เสียง
ทั้งภายในและภายนอกสำนักงานให้เหมาะสม

ดูแลทำความสะอาดเครื่องปรับอากาศ
พื้นห้อง เพดาน พรอบู่พื้นห้อง
รวมทั้ง อุปกรณ์ เครื่องใช้ต่างๆ

ดูแล บำรุงรักษา
พื้นที่สีเขียว

กำหนดพื้นที่ใช้งานเพื่อการจัดเก็บวัสดุ
พื้นที่พักผ่อน พื้นที่รับประทานอาหาร
และมีป้ายบอกชัดเจน

ควบคุมพาหะนำโรคต่างๆ
เช่น หนู แมลงสาบ

มีการกำหนดจุดสูบบุหรี่

6

การจัดซื้อและจัดจ้าง (Green Procurement)

- เลือกซื้อสินค้าที่มีตราหรือสัญลักษณ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- มีผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- เลือกวัสดุอุปกรณ์ในสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- บันทึกข้อมูลปริมาณและประเภทของวัสดุอุปกรณ์ในสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

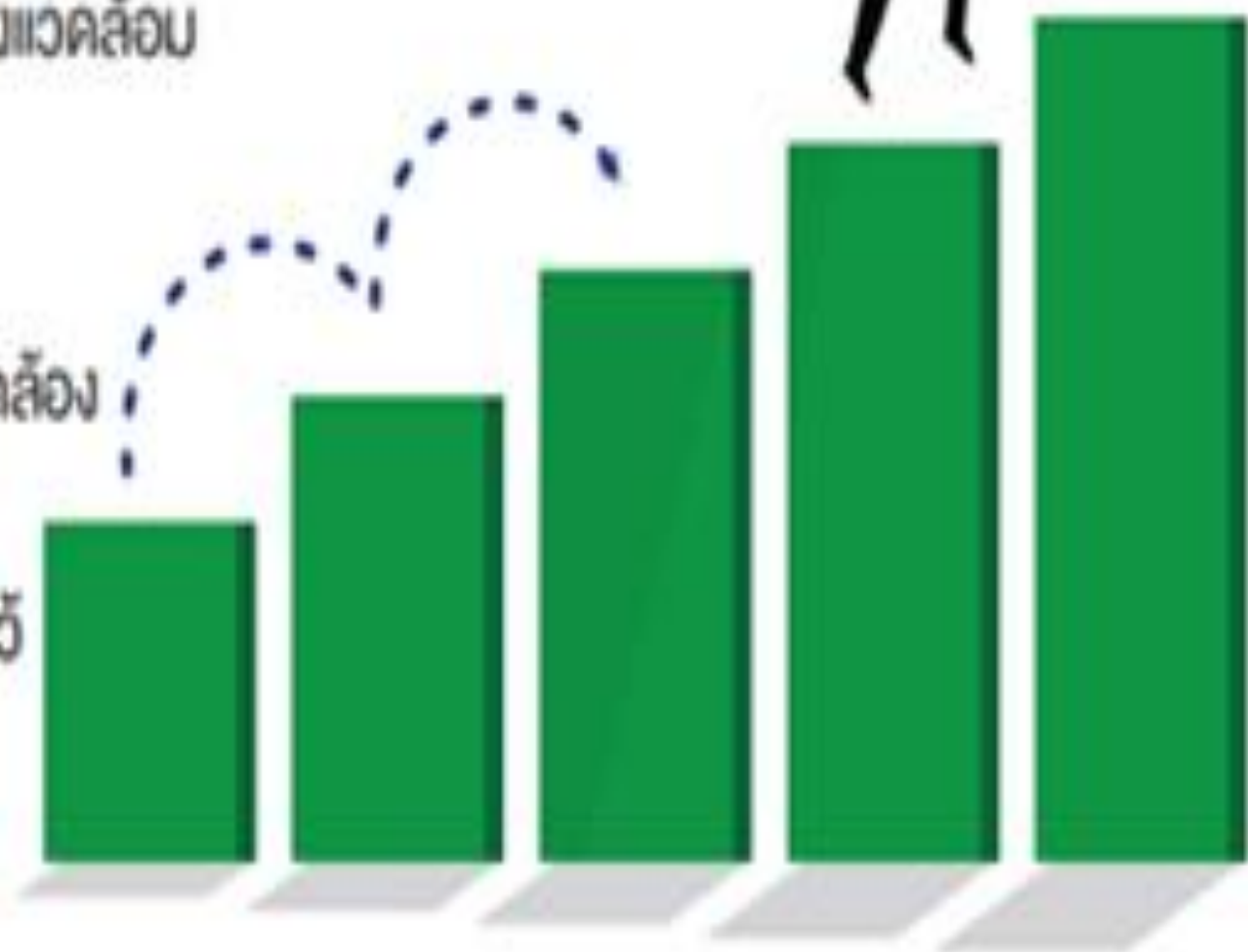

7

การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continual Improvement)

- มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายด้านสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น
- มีการกำหนดเป้าหมายที่สามารถวัดได้
- มีการกำหนดกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมาย
- มีการดำเนินกิจกรรมตามระยะเวลาที่กำหนดไว้

หมวดที่ 1 การบริหารจัดการองค์กร (ORGANIZATION MANAGEMENT)

สำนักงานจะต้องกำหนดนโยบายและวางแผนการจัดการสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งสำรวจระบุประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อม การใช้พลังงานและทรัพยากรในสำนักงานและวางแผนการดำเนินงานมีการจัดการรายการกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กำหนดผู้รับผิดชอบ และมีการทบทวนโดยฝ่ายบริหาร

หมวดที่ 2 การดำเนินงาน GREEN OFFICE (OPERATION OF GREEN OFFICE)

2.1 การสื่อสารและการฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม : มีการกำหนดวิธีสื่อสารด้านสิ่งแวดล้อมในสำนักงาน โดยกำหนดผู้รับผิดชอบในการสื่อสาร รับฟังข้อเสนอแนะจากพนักงานและบุคคลที่เข้ามาติดต่อทำการสื่อสารเป้าหมายและนโยบายสิ่งแวดล้อมต่างๆ ด้านให้พนักงานรับทราบ รวมทั้งอบรมสร้างความตระหนักในปัญหาสิ่งแวดล้อม

2.2 การประชุมและการจัดกิจกรรม : มีการใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในจุดขึ้นตอนของการประชุม และจัดนิทรรศการ อดการใช้ทรัพยากรและพลังงาน ลดปริมาณขยะ การเตรียมสถานที่และการตกแต่ง การเตรียมอาหารและเครื่องดื่มต้องคำนึงถึงความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

2.3 ความสะอาดและความเป็นระเบียบในสำนักงาน : แต่งตั้งผู้รับผิดชอบและกำหนดให้มีการทำความสะอาดสำนักงานอย่างสม่ำเสมอ บนพื้นฐานของ 5ส นั่นคือ สะสาง สะดวก สุขลักษณะ และสร้างนิสัย

2.4 การขนส่งสาธารณะ : ผลักดันให้พนักงานมีความตระหนัก มุ่งเน้นการใช้รถสาธารณะหรือจักรยานเพื่อลดการใช้รถยนต์ส่วนตัว การใช้รถสาธารณะหรือจักรยานเพื่อลดการใช้รถยนต์ส่วนตัว

2.5 การเตรียมพร้อมและตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉิน : มีการกำหนดการฝึกอบรมพนักงาน และมีการซ้อมแผนฉุกเฉินอพยพหนีไฟ มีการจัดทำแผนฉุกเฉินภายในสำนักงาน และตรวจสอบเช็คอุปกรณ์ดับเพลิงต่างๆ อยู่เสมอ เช่น ถังดับเพลิง สัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้

หมวดที่ 3 การใช้พลังงานและทรัพยากร (ENERGY AND RESOURCE UTILIZATION)

3.1 การใช้พลังงาน

- มีการกำหนดมาตรการประหยัดพลังงานไฟฟ้าและเชื้อเพลิง และติดป้ายณรงค์และให้ความรู้กับพนักงานเรื่องการประหยัดพลังงานไฟฟ้าและเชื้อเพลิง
- มีการใช้ไฟฟ้าและเชื้อเพลิงอย่างประหยัดในพื้นที่ทำงาน
- จัดทำรายงานสรุปผลการใช้พลังงานไฟฟ้าและเชื้อเพลิงรายเดือน รายปี และมีการเปรียบเทียบการใช้พลังงานไฟฟ้าและเชื้อเพลิงต่อจำนวนของพนักงาน

3.2 การใช้น้ำ

- กำหนดมาตรการประหยัดน้ำ และติดป้ายณรงค์และให้ความรู้กับพนักงานเรื่องการประหยัดน้ำ
- มีการใช้น้ำอย่างประหยัดในพื้นที่ทำงาน
- จัดทำรายงานสรุปผลการใช้น้ำรายเดือน รายปี และมีการเปรียบเทียบการใช้น้ำต่อจำนวนของพนักงาน

3.3 การใช้ทรัพยากรอื่นๆ

- กำหนดมาตรการในการใช้กระดาษ หมึกพิมพ์ อุปกรณ์เครื่องเขียนและอุปกรณ์สำนักงาน และทรัพยากรต่างๆ
- พนักงานใช้อุปกรณ์สำนักงานอย่างประหยัด กำหนดจุดการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

หมวดที่ 4 การจัดการของเสีย (OFFICE WASTE MANAGEMENT)

4.1 การจัดการของเสียในสำนักงาน

- การจัดการขยะภายในสำนักงาน มีการคัดแยกขยะโดยมีถังรองรับขยะแยกตามประเภทของขยะพร้อมทำป้ายบ่งชี้ชัดเจน จัดเตรียมพื้นที่พักขยะที่เหมาะสมก่อนนำไปกำจัด และมีหน่วยงานมารับขยะไปกำจัดอย่างถูกต้อง สม่ำเสมอ
- ลดปริมาณขยะ (Reduce) และนำไปใช้ประโยชน์ เช่น Reuse, Recycle
- จัดทำป้ายณรงค์และให้ความรู้ในการจัดการขยะแก่พนักงาน
- มีการบันทึกปริมาณขยะเป็นประจำทุกเดือน

4.2 การจัดการน้ำเสียในสำนักงาน

- ติดตั้งและดูแลอุปกรณ์บำบัดน้ำเสียอย่างต่อเนื่อง เช่น ติดตั้งถังดักไขมัน
- เลือกใช้ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- มีการกำจัดเศษขยะ เศษอาหาร คราบไขมัน และสิ่งสกปรกต่างๆ อย่างเหมาะสม

หมวดที่ 5 สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสำนักงาน (INDOOR & OUTDOOR ENVIRONMENT)

5.1 อากาศในสำนักงาน

- ควรจัดทำแผนในการดูแลทำความสะอาดเครื่องปรับอากาศ เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ (printer) เพดาน พื้นห้อง พรมปูพื้น อุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ
- กำหนดพื้นที่สูบบุหรี่และรื้อถอนใบการปฏิบัติอย่างชัดเจน
- มีการควบคุม จัดการมลพิษทางอากาศที่เกิดจากการก่อสร้างหรือปรับปรุงสำนักงาน เช่น การทาสี เจาะผนัง เป็นต้น
- มีการจัดการมลพิษอากาศจากภายนอกสำนักงานที่ส่งผลกระทบต่อสำนักงาน

5.2 แสงในสำนักงาน

- ควรตรวจวัดความเข้มของแสงสว่างประจำปี
- เลือกใช้อุปกรณ์แสงสว่างที่มีประสิทธิภาพสูงและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

5.3 เสียง

- กำหนดมาตรการในการควบคุมมลพิษทางเสียง
- มีการจัดการเสียงดังจากอุปกรณ์ในสำนักงาน หรือเสียงดังจากภายนอกสำนักงาน

หมวดที่ 6 การจัดหาและจัดจ้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (GREEN PROCUREMENT)

6.1 การจัดซื้อสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- มีการแต่งตั้งคณะทำงานหรือผู้รับผิดชอบในการจัดซื้อที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- จัดทำบัญชีรายการสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- เลือกซื้อสินค้าที่มีสัญลักษณ์เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น สินค้าที่ได้รับฉลากเขียว ตระกร้าเขียว ฉลากประหยัดพลังงานเบอร์ 5 ฉลากลดโลกร้อน เป็นต้น
- เปรียบเทียบสินค้าที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดในการจัดซื้อ

6.2 การจัดจ้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- มีการคัดเลือกหน่วยงานหรือบุคคล เพื่อการจ้างงานที่ใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อม
- มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานของหน่วยงานหรือบุคคลภายนอกอย่างสม่ำเสมอ

หมวดที่ 7 การประเมินประสิทธิภาพและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (CONTINUAL IMPROVEMENT)

7.1 โครงการและกิจกรรมที่นำไปสู่การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

- มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายด้านสิ่งแวดล้อม โดยเป้าหมายสามารถวัดได้และมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- มีการกำหนดกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม และระยะเวลาการดำเนินงานที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมาย มีการรายงานความก้าวหน้าของโครงการ
- การมีส่วนร่วมและการให้คำปรึกษาของพนักงานในการดำเนินโครงการและกิจกรรม

7.2 การจัดการก๊วนหรือการระดมสมอง

- พนักงานมีความเข้าใจในความสำคัญของก๊วนหรือการระดมสมอง และมีการสื่อสารแนวโน้มนโยบายก๊วนหรือการระดมสมองให้พนักงานทราบอย่างต่อเนื่อง
- ผู้เกี่ยวข้องสามารถอธิบายการคำนวณปริมาณก๊วนหรือการระดมสมองจากกิจกรรมในสำนักงาน
- มีการเก็บข้อมูลการปล่อยก๊วนหรือการระดมสมองเป็นรายเดือน
- ปริมาณก๊วนหรือการระดมสมองจะต้องมีแนวโน้มลดลง

การสร้างสำนักงานสีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

การสร้าง จิตสำนึก

ความรู้ ความเข้าใจ และตระหนัก
ผลกระทบของการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ
ที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อม

ความสะอาด ระเบียบเรียบร้อย

สุขอนามัยที่ดี ดูแลสิ่งแวดล้อม

เลือกซื้อ สินค้าบริการ

ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

-ใช้- ทรัพยากร พลังงาน

อย่างมีประสิทธิภาพ

-ใช้- ถุงผ้า ลดใช้พลาสติก

งดกล่องโฟม

จัดประชุม เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

-ป้องกันและควบคุม-

มลพิษ

ขยะ และ น้ำเสีย

-สภาพแวดล้อม-

พื้นที่สีเขียว

เอื้อต่อการทำงาน

-กำหนด-
Green Office

เป็นตัวชี้วัด

ส่วนบุคคล

-ปฏิบัติตาม-

กฎหมาย

ข้อกำหนด

ระเบียบ

ที่เกี่ยวข้องกับ Green Office

ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ

โลโก้และเกียรติบัตรแสดงการรับรองสำนักงานสีเขียวจากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยมีอายุการรับรอง 3 ปี

สำนักงานสามารถลดต้นทุนจากการใช้ทรัพยากรและพลังงานอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ

มีภาพลักษณ์ที่ดีในการมีส่วนร่วมอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยกระดับสำนักงานให้ได้มาตรฐานการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

การประเมินสำนักงานสีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

สำนักงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมินสำนักงานสีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Office) คือ สำนักงานที่มีคะแนนรวมร้อยละ 60 ขึ้นไป มีระดับการผ่านเกณฑ์ 3 ระดับ ดังนี้

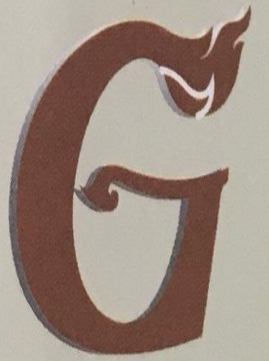
ระดับดีเยี่ยม (G ทอง)

คะแนนรวม ร้อยละ 90 ขึ้นไป

ระดับดีมาก (G เงิน)

คะแนนรวม ร้อยละ 80 – 89

ระดับดี (G ทองแดง)

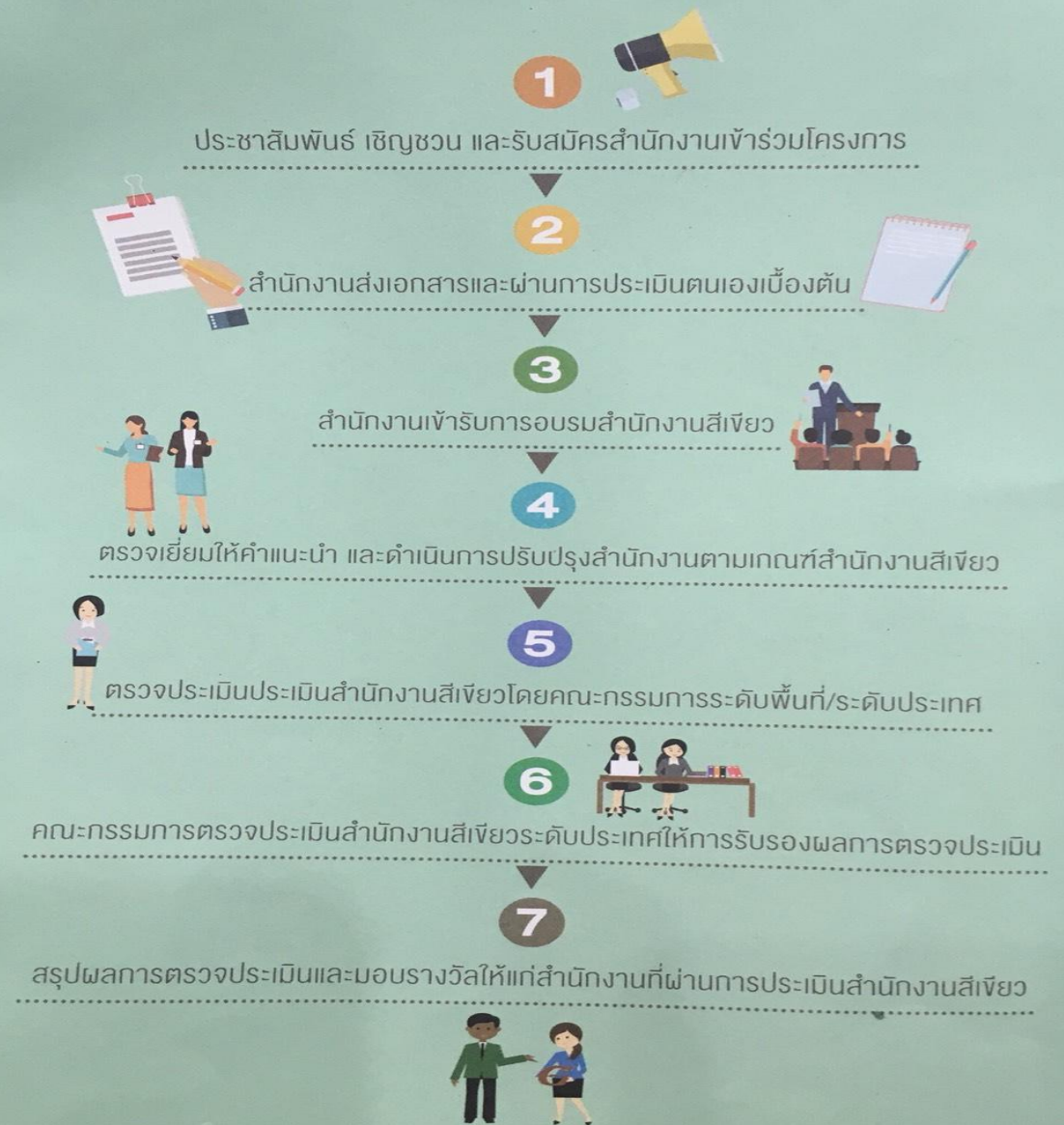
คะแนนรวม ร้อยละ 60 – 79

คู่มือมาตรฐาน สำนักงานสีเขียว Green Office Standard

ขั้นตอนการดำเนินงาน

จบการนำเสนอ

ขอขอบคุณ ข้อมูลอ้างอิงจากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
และม.มหิดล มหาวิทยาลัยสีเขียว อันดับ 1 ของประเทศไทยประจำปี 2017